

A MATHEMATIKAI ÉS PHYSIKAI TÁRSULAT MEGALAKULÁSA.

Folyóiratunk 104—112. lapjain részletesen voltak ismertetve a Matematikai és Physikai Társulat alakítása végett megindult mozgalom egyes eseményei. A mozgalom további fejleményeiről a következő sorok adnak számot.

*

A Matematikai és Physikai Társulat 1891. évi november hó 5-én a tud. egyetemi physikai intézetben megtartott alakuló közgyűlésének jegyzőkönyve.

Elnök: br. Eötvös Loránd. Jegyző: Rados Gusztáv. Jelen van az alakuló társulat mintegy 70 tagja.

Elnök: «Uraim! A végből jöttünk össze, hogy a Matematikai és Physikai Társulatot megalakítsuk. Csendesesen, hangzatos szavak kerülésével és pedig a siker kilátásával tehetjük ezt, mert oly helyzetben vagyunk, mint régi szövetségesek, kik baráti szövetségeket később törvényesítik. Közös cél s annak eléréseért végezett közös munkálkodás hozta létre szövetségésünket és azért nem is szükséges, hogy újra előadjuk az okokat, melyek bennünket a frigy megkötésére bírtak s most annak törvényesítésére indítanak. De egy dolgot szem előtt kell tartanunk most, mikor úgy szólván a nyilvánosság elé lépünk. Azt t. i., hogy most még nagyobb buzgalommal és kitartással kell önként elvállalt kötelességeink teljesítésére törekednünk. A tudomány haladását rendes összejöveteleinken élő szóban előadni és mindazt, a mi a szakember figyelmére méltó, szakfolyóiratunkban megírni: ez a mi feladatunk. E feladat nem látszik nagynak, alig többnek egy önképzőkör feladatánál; és mégis, ha híven teljesítjük, érdemes munkát végzünk és nagy szolgálatot teszünk vele. Hiszen ha elérjük azt, hogy mindenki, a ki hazánkban physikát és matematikát tanít, igazán physikus és matematikus legyen: akkor nagy szolgálatot tettünk nemcsak az iskolának, hanem hazánk tudományosságának is. Hogyha ezen önképzés feladatát híven és komolyan teljesítjük, annak az is lesz az eredménye, hogy a mi körünkből fognak majd kiválni a tudomány önálló művelői és fejlesztői.

Kivánom, hogy az élénk tűzött cél állandóan szemünk előtt lebegjen s minket munkálkodásunkban lelkesítsen. Ebben az értelemben üdvözlöm a nagy számmal megjelent t. szaktárs urakat, különösen pedig a mi kedves vidéki collegáinkat, kik az utazás fáradalmainak vetették alá magukat, hogy gyűlésünkön részt vehessenek.

Ezzel a Mathematikai és Fizikai Társulat alakuló közgyűlését megnyitottnak jelentem ki.

Szerencsém van jelenteni, hogy a budapesti matematikusok és physikusok f. é. június hó 18-án tartott összejövetelén véglegesen elfogadott alapszabálytervezetet a vett megbízásnak megfelelőleg a fővárosi hatósághoz beterveztettem s hogy az alapszabálytervezetünket a nmélt. m. kir. belügyminiszterium 1891. aug. 21. 62229. sz. a. kelt rendeletével jóváhagyta és megerősítette. Eszerint az a keret, melyen belül megalakulhatunk, törvényesítve és elfogadva van. (Tudomásul van.)

Méltóztatnak tudni, hogy a tervbe vett folyóirat Mathematikai és Fizikai Lapok czíme alatt már ez év júniusában egy kettős füzettel megindult. A füzetet helybeli szaktársainknak nyomban kézbesítettük, de vidékre a tanév végén már nem küldhettük szét. Mozgalmunkról vidéki szaktársainkat a Tanár-Egyesület jubiláris közgyűlése alkalmával értesítettük, a mikor is Berecz Antal szaktársunk, engem távollétemben helyettesítvén, szíves volt a fővárosba jött szaktársakat az egyet. physikai intézetbe meghívni s előttük mozgalmunk célját ismertetni. Törekvésünket helyeselték s támogatásukat megígérték. — Folyóiratunk első füzetét f. é. szeptember elején küldöttük szét s vele együtt alapszabálytervezetünket is azzal a felszólítással, hogy vidéki szaktársaink, ha velünk a célra és az eszközökre nézve egyetértének, hozzánk csatlakozzanak. Örömmel jelentem, hogy felszólításunk eredménye igen kedvező. Eddig 298 tag jelentkezett (Élkezés), sőt pártolói vannak már a keletkező társulatnak. Ezek: Dr. br. HORNG KÁROLY veszprémi püspök, Dr. KUNC ADOLF csornapremontrei prépost, Dr. MARTIN LAJOS kolozsvári egyetemi tanár és HOPP FERENCZ urak. (Éljen.) Szerencsém van a jelentkezett rendes tagok névsorát is felolvasatni. (Lásd a 182. l.)

Ezzel a Mathematikai és Fizikai Társulatot megalakultnak nyilvánítom. (Élkezés.)

Alig alakult meg Társulatunk, már is egyes vidéki testületek üdvözlőkkel tüntetik ki. Így megjelent körünkben Ft. Ábrahám János a szt-benedekrendi tanárképző intézet tanára Pannonhalmáról, tanártársainak és a tanárjelölteknek aláírásával ellátott megleghangú üdvözlő-iratot hozván magával.»

Dr. LÚCZ IGNÁCZ a kassai főreáliskolai tanári kar nevében lelkes szavakban üdvözlí a megalakult Mathematikai és Fizikai Társulatot, sikert kívánván működésének.